

JUSTUS ET **B**ONUS

Křesťanská kultura a vzdělanost
v českých zemích
od středověku po Komenského

JUSTUS ET BONUS
AD HONOREM JIŘÍ BENEŠ

K vydání připravil Ondřej Podavka

Filosofia
Praha 2020

Tato publikace byla vydána s finanční podporou Strategie AV 21 v rámci výzkumného programu VP11 Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací.

Recenzovali:

Doc. Mgr. Erika Juríková, PhD.

Doc. PhDr. Lubor Kysučan, PhD.

Copyright © Ondřej Podavka (editor), 2020; Jan Bažant, Daniela Čadková, Jan Amos Dus, Hana Florianová, Tomáš Havelka, Jiří Hoblík, Barbora Kocánová, Pavel Nývlt, Petr Pavlas, Vojtěch Pelc, Zuzana Silagiová, Martin Steiner, Hana Šedinová, Vladimír Urbánek, Marta Vaculínová, Kateřina Vršecká, Zdeněk Žalud (authors), 2020

Cover Illustration

Bible. N. T. (grec-latin): Jesu Christi Domini nostri Novum Testamentum, sive Novum Foedus, cujus Graeco contextui respondent interpretationes duae: una, Vetus: altera, Theodori Bezae [...], [Genève]: Héritiers d'Eustache Vignon, 1598. Bibliothèque de Genève, X 2990, <https://doi.org/10.3931/e-rara-6871> / Public Domain Mark

Cover and Typography © Markéta Jelenová, 2020

Photographs © Thomas Zühmer; Alamy Ltd.; Národní knihovna ČR; Severočeské muzeum v Liberci; Husitské muzeum v Táboře; Galéria umenia Ernesta Zmetáka v Nových Zámkoch; University of Wisconsin–Madison; Královská kanonie premonstrátů na Strahově, 2020

© Filosofia, nakladatelství Filosofického ústavu AV ČR, 2020

ISBN 978-80-7007-630-9

OBSAH

<i>Stanislav Sousedík</i> Jiří Beneš septuagenarius	7
<i>Pavel Spunar</i> Svázán s Komenským a povinnostmi vědy	11
<i>Ondřej Podavka</i> Bibliografie Jiřího Beneše 1979–2019	15
<i>Jan Bažant</i> O sochách v antice, byzantské říši a raně středověké západní Evropě	31
<i>Žuzana Silagiová</i> <i>Brassica est, quae omnibus holeribus antistat</i>	55
<i>Kateřina Vršecká</i> K postavě Bileámovy oslice ve středověkém náboženském dramatu	75
<i>Hana Šedinová</i> Promyka, vydra, nebo vodní had? Jeden pozoruhodný příklad imaginace antických a středověkých autorů	103
<i>Pavel Nývlt</i> Klaretův postup při tvorbě kapitoly <i>De arte</i> v <i>Glosáři</i>	133
<i>Hana Florianová</i> <i>Cautelae medicorum</i> – starosti a povinnosti středověkého lékaře	149

<i>Barbora Kocánová</i> „Aestus. V noci deštík.“ K meteorologickým záznamům Jana Strialia z Pomnouce	175
<i>Marta Vaculínová</i> <i>Lusus etiam exprimere laudabile est.</i> Škola hrou s Philippem Melanchthonem	195
<i>Vojtěch Pelc</i> <i>Donum poeticum.</i> Oslava mecenáše v básni Jana Campana Vodňanského	205
<i>Ždeněk Žalud</i> Kapitulace Nových Zámků (1663) ve světle parodie církevního hymnu <i>Dies irae</i>	225
<i>Martin Steiner – Vladimír Urbánek</i> <i>Otevřená brána Tvého přátelství:</i> Nová evidence o počátcích korespondence Jana Amose Komenského a Samuela Hartliba	251
<i>Petr Pavlas</i> Kniha Krista a knihy Boží. Předpoklady zrodu teosofické triády a tetrády v luterské mystice přelomu 16. a 17. století	273
<i> Jiří Hoblík</i> Jan Amos Komenský mezi biblismem a filosofií. Ke Komenského triadismu	303
<i>Tomáš Havelka</i> „A mnozí falešní proroci povstanou, a svedou mnohé.“ (<i>Mt 24,11</i>) Komenský a jeho vztah k biblickým veršům proti falešným prorokům	319

<i>Jan A. Dus</i>	
Adresáti Judovy epištoly ve výkladech Bratří a Františka Sušila	335
<i>Daniela Čadková</i>	
Antika v gymnaziálním školství 2. poloviny 19. století a její humoristická reflexe	349
Tabula gratulatoria	365
Ediční poznámka	369